

Nöün Paulus Toropwe ngeni ekewe Souläng lon Kolose

Kapas akom

- I. Chon makkei ei toropwe: Ewe soukünö Paulus
- II. A mak ngeni iö me fansoun an mak: Ngeni ekewe souläng lon Kolose, eli a mak lefilen ekewe ier 60 me 64 A.D. lupwen a nom lon imwen fötek lon Rom.
- III. Itelapemongen ei toropwe: Kraist möküren mwichefel.
- IV. Kapas aüchean ei toropwe: Än Kraist ling me lingen an angang.
- V. Masouen ei toropwe: Paulus a makkei nöün ei toropwe ngeni chon ewe mwichefel lon Kolose. Kolose eu telinimw lon Asia Kisikis ötiuen Efisos. Ei mwichefel esap fisitä ren än Paulus angang ngeni, nge a nonom lon ewe leni ia Paulus a angang ie, pun a tinala chon angang seni Efisos, iei samolun telinimwen ewe kinikinin fanü lon Asia mi nom fän nemenien mwün Rom. Paulus a rongorong pwe a wor chon afalafal chofona lon ewe mwichefel lon Kolose mi pese ngeni aramas, pwe are ra mochen silei Kot o eäni unusen ewe manau esemüch repwe fokun fel ngeni ekoch anüsamol me anüsor. Ekei chon afalafal ra pwal apasa pwe aramas repwe fokun atolonga inisir fän sokun angangepin usun chök sirkom-

sais, repwe pwal fokun tümwünü ekewe pin usun pinin mongö me pwal ekoch pinin sokun mettoch.

Paulus a makkei ei toropwe pwe epwe pölüeni ekei sokun afalafal ren an aiti ngeniir ewe enletin manau fän iten souläng. Aüchean an kewe kapas, pwe Jesus Kraist a tongeni ngenikich unuse ewe manau esemüch, nge ekewe ekoch sokun lükü me föför ra wesewesen atokakichela seni Kraist. Kot a förätä fanüfan ren Kraist, nge ren Kraist epwe pwal aliwinisefäli ngeni püsini. Ren ach eufengen me Kraist chök a wor ach apilükülük ngeni ewe manau esemüch fän iten chon fanüfan. Mürin Paulus a afata usun lomoten ei afalafal mi aüchea fän iten manauen ekewe chon lükü.

A aüchea ach sipwe silei pwe Tikikus, ewe mi uwei ei toropwe ngeni ekewe souläng lon Kolose fän iten Paulus, a wor eman chiechian itan Onesimus, i ewe amanau Paulus a makkei ewe toropwe ngeni Filimon pokitan.

VI. Tettelin masouen ei toropwe:

Kapas akom 1.1-8

Lapalapen Kraist me an angang 1.9–2.19

Ewe manau mi fö lon Kraist 2.20–4.6

Kapasen lesopolan 4.7-18

Kapong

1.1-2

¹ Ngang Paulus eman nöün Kraist Jesus soukünö ren letipen Kot, pwal pwiich ei Timoty, ² aia kapong ngeni ekewe chon pin lon Kolose, ir pwiich kewe mi allükülük lon Kraist: Samach Kot epwe fang ngenikemi ümöümöch me kinamwe.

*Eu iotekin kilisou
1.3-14*

³ Äm aia kilisou ngeni Kot Semen ach Samol Jesus Kraist fansoun meinisin lupwen aia iotek fänäsengesimi. ⁴ Pun aia rongorong usun ämi lükü Kraist Jesus, pwal usun ämi echeni ekewe chon pin meinisin. ⁵ Lupwen ewe Pworausen Manau mi enlet a akomwen torikemi, oua rongorong usun ewe apilükülük mi pop seni ewe Pworausen Manau. Iei mine ämi lükülük me chen a longolong won met oua apilükülükü a iseis lon läng fän itemi. ⁶ Ei Pworausen Manau a akatoto feiöch, a chöfetal won unuseñ fanüfan usun a fen fis lefilemi, seni ewe rän oua kärän popuetä le rongorong o weweöchiti än Kot ümöümöch mi wesewesen enlet. ⁷ Oua rongorong usun än Kot ümöümöch seni Epafras chienach we chon angang mi achengicheng, i nöün Kraist chon angang mi allükülük fänäsengesimi. ⁸ Epafras a pwal asile ngenikem usun ewe chen ewe Ngünmifel a fang ngenikemi.

⁹ Iei popun, seni ewe rän aia rongorong usumi, aisap ükütiu le iotek fän itemi. Aia tüngor ngeni Kot pwe epwe aurakemi ren tufichin silei letipan me unuseñ mirit me weweöchiti ekewe mettoch lon pekin ngün. ¹⁰ Mürin oupwe tongeni manaueni eu manau mi fich ngeni ach Samol o oupwe föri mine epwe pwapwa ren. Iwe, epwe wor sokopaten föför mürina lon manauemi, oupwe mämäritä lon ämi silei Kot. ¹¹ Iwe, oupwe pöchökülela ren sokun tufich meinisin mi pop seni an manaman me ling, pwe oupwe tongeni likitü o mosonotam. ¹² Oupwe pwapwa lon ämi kilisou ngeni Samach Kot, i ewe

---

[◊] **1:7:** Kol 4.12; Filim 23

mi atufichikemi pwe oupwe eäni ekewe feiöch Kot a iseis fän iten ekewe chon pin lon ewe mwün saram. ¹³ A angasakich seni fän nemenien rochopwak o atolongakich lon mwün Nöün we mi achengicheng. ¹⁴ I ewe mi angasakichela, wewen pwe a amusala ach tipis. ☩

Usun Kraist me an angang
1.15-23

¹⁵ Kraist, ätewe sia tongeni küna, a lapalapeni lapalapen Kot, ewe sisap tongeni küna. I Nöün we mwänichi, a tekia seni förjen Kot meinisin. ¹⁶ Pun ren Kraist Kot a föri mettoch meinisin lon läng me won fanüfan, ekewe mettoch sia tongeni küna me ekewe mettoch sisap tongeni küna, pwal ekewe ngün mi wor ar pöchökül me nemenem, ir samol mi fokun manaman. Kot a föri mettoch meinisin ren i o pwal fän itan. ¹⁷ Kraist a fen nonom mwen mettoch meinisin, nge lon i mettoch meinisin ra chufengen. ¹⁸ I möküren inisin we, iei ewe mwicchefel. I popun pwe ewe inis a manau. I Nöün Kot, ewe mwänichi, Kot a amanauasefåli seni mäla, pwe i chök epwe tekia mwen mettoch meinisin. ☩
¹⁹ Pun iei püsün än Kot akot, pwe unusen lapalapen Kot epwe unusolong lon Nöün we. ²⁰ Ren Nöün we Kot a akota pwe epwe achäsefåli mettoch meinisin ngeni püsün i. Kot a afisätä kinamwe ren chaan Nöün we mi pupula me won ewe iräpenges o a achäsefåli mettoch meinisin won fanüfan pwal lon läng ngeni püsün i. ☩

²¹ Me lom oua toau seni Kot o chon oputa i pokiten ekewe mettoch oua föföri o ekkekieki.

⊗ **1:14:** Ef 1.7   ⊗ **1:18:** Ef 1.7   ⊗ **1:20:** Ef 2.16

²² Nge iei oua chä ngeni Kot ren mälan Nöün we, pwe epwe aütaikemi mwen mesan fän pin me limöch, pwe esap wor och mine oua mwäl won. ²³ Nge ämi oupwe fokun sopwela lon ämi lükülük won eu longolong mi pöchökül o nüküchar, ousap fokun mwöküt seni ewe apilükülüköch oua angei lupwen oua rongorong ewe Pworausen Manau. Iei ewe Pworausen Manau aramas ra arongafeili ngeni aramas meinisin won fanüfan, ngang Paulus üa pwal eman chon angang ngeni.

*Än Paulus angang ngeni mwichefel
1.24–2.5*

²⁴ Iwe, iei üa pwapwa lon ai riaföö fänäsengesimi, pun ren ai riaföö lon inisi üa alisi le aunusöchüela mine esamwo unus lon än Kraist riaföö fänäsengesin inisin we, iei ewe mwichefel. ²⁵ Kot a awisaei, pwe üpwe eman chon angang ngeni mwichefel, i ewe mi ngeniei ei angang ai üpwe föri pwe oupwe feiöch ren. Iei ewe angangen arongafeili unusen an we kapas, ²⁶ ewe monomon Kot a amonala seni aramas meinisin lon ekewe fansoun lomlom, nge iei a pwärala ngeni ekewe chon pin. ²⁷ Kot a mochen pwe epwe pwäri ngeniir an we monomon mi aüchea o ling a amolätä fän iten aramas meinisin. Iei ewe monomon pwe Kraist a nonom lomi, i ach apilükülüköch pwe sipwe eti lon an ling. ²⁸ Iei mine sia arongafeili Kraist ngeni aramas meinisin. Sia fönöör o asukuler ren sokun tipachem meinisin, pwe sipwe emwenato eman me eman mwen Kot fän ar unusöch lon Kraist. ²⁹ Üa fokun angang weires pwe epwe fis ei o üa aea ewe watten pöchökül Kraist a ngeniei, ewe a pwal akangang loi.

2

¹ Üa mochen asile ngenikemi usun ai weires le angang fän itemi, fän iten ekewe souläng lon Laotisea, pwal fän iten ekewe ekoch aramas resap sisilee. ² Popun ai föri ei, pwe letiper epwe pöchökületä, repwe pwal tipeeufengen lon chen, pwe repwe mefi unusen aüchean ar weweöchiti o silei ewe monomonen Kot, iei i Kraist. ³ Kraist i ewe mi tongeni pwärala wöün än Kot tipachem me silelap meinisin mi monomonola. ⁴ Iei mine üa ürenikemi, pwe ousap tupula ren ekewe kapasen anini mi mwäl, inamwo ika ra usun chök kapas mi mürina. ⁵ Pun ikamwo ngang üsap nom remi ren inisi, nge üa nom remi lon ngüni. Üa pwapwa lupwen üa küna usun ämi tipeeufengen o nükücharfengen lon ämi lükü Kraist.

Ewe manau mi unusöch lon Kraist
2.6-19

⁶ Pokiten oua fen etiwa Kraist Jesus pwe ämi Samol, oupwe le sopwela lon ämi nonom lon i.

⁷ Oupwe warar lon i usun efoch irä mi warar, oupwe fefeitä lon manauemi o pöpöchökülela lon ämi lükü Kraist usun oua fen kaiö. Iwe, oupwe fokun pwärätä ämi kilisou.

⁸ Oupwe tümwünükemi, pwe esap wor eman epwe liapenikemi ren atuputupun tipachemen fanüfan mi aücheangau, a pop seni sokopaten uruwon lom aramas ra aiti ngeni aramas, pwal seni ekewe ngün mi wor ar nemenem fän läng, nge esap pop seni Kraist. ⁹ Pun sokun Kot meinisin a nom lon Kraist lupwen a manau won fanüfan. ¹⁰ Iwe, lon Kraist oua tongeni manaueni eu manau

mi unusöch. I a tekia seni ekewe ngün meinisin mi nemenem me ekewe manaman.

¹¹ Lon Kraist oua sirkomsais, sap ren ewe sirkomsais aramas ra föri, nge ren ewe sirkomsais Kraist a föri, pwe oua ngas seni fän nemenien fitukemi mi tipis. ¹² Pun lupwen oua papatais, oua eti Kraist le peias, nge lon ämi papatais oua pwal eti Kraist lon an manausefäl ren ämi lükü manamanen Kot mi amanaquasefäli Kraist seni mäla. ¹³ Me lom oua mäla lon pekin ngün pokiten oua tipis, pwal pokiten oua chon lükün Israel, esap nom remi än Moses kewe Allük. Nge iei Kot a amanauakemi fiti Kraist. A amusala ach tipis meinisin ¹⁴ o amola makken ach kewe liwinimang mi mak lon ewe toropwe fiti allükün kewe mi ü ngenikich. A angei senikich meinisin o chüfolüüretä won ewe iräpenges. ¹⁵ Iwe, won ewe iräpenges Kraist a awesi pöchökülen ekewe ngün mi nemenem o manaman. A asäwer mwen mesen aramas ren an emweniir usun chon fötek mi fetalela mürin ewe chon win.

¹⁶ Iei mine ousap mwüt ngeni än eman epwe föri allük usun met oupwe mongö ika ün, ika meni rän oupwe pinini, ika usun ekewe chulap mi fis lon fansoun lelingen maram me ekewe räni sapat. ¹⁷ Ekei mettoch meinisin ngünüen chök ekewe mettoch repwe feito me mürin, nge ewe mi wesewesen enlet, iei i Kraist. ¹⁸ Ousap mwüt ngeni eman epwe angei senikemi winnemi, ewe mi apasa pwe a tekia pokiten künaan mi mürina, a pwapwaiti an epwe atekisonamwälietiu o fel

---

¹² **2:12:** Rom 6.4   ¹³ **2:13:** Ef 2.1-5   ¹⁴ **2:14:** Ef 2.15   ¹⁵ **2:16:** Rom 14.1-6

ngeni chon läng. Ei sokun aramas a sikesik ren ekiekin fituk, nge esap wor popun an epwe föri iei usun,¹⁹ a ükütiu le pach ngeni Kraist, i möküren ewe inis. Fän än Kraist nemenem unusen ewe inis a manauöch o chufengen ren ekewe kirupun lekupukup me ekewe wa mi pöchökül, a mämäritä usun Kot a mochen. [◊]

Ach mäla me manau fiti Kraist

2.20–3.4

²⁰ Iwe, oua mäla fiti Kraist o ngas seni fän nemien ekewe ngün mi nemeni ei fanüfan. Pwota chök oua manaueni eu sokun manau usun itä nge ämi nöön ei fanüfan? Pwota oua aleasochisi ekei sokun allük,²¹ “Ousap amwöchü ei! Ousap neni ena! Ousap atapa ekei mettoch!”²² Ekei allük meinisin ra kapas usun mettoch repwe morola mürin ach eäniir. Förien aramas chök ekei allük, pwal mine ra aiti ngeni aramas.²³ Ewer, ekei sokun allük usun itä nge mi longolong won tipachem. Ra ariani aramas ngeni sokun angangen fel, ra atekisonamwäliiretiu o ra föri pwe aramas repwe püsün ariaföyü inisiir. Nge ekei allük esap fokun wor lomoter ngeni än eman epwe nemeni mocheniangauen inisin.

3

¹ Iwe, pokiten oua manausefäl fiti Kraist, iei mine oupwe anomu ämi ekiek won ekewe mettoch mi nom läng ia Kraist a mot ie won an lenien mot mi nom lepelifichin Kot. [◊] ² Oupwe tipeni ekewe mettoch mi nom läng, nge sap ekewe mettoch mi nom ikei won fanüfan.³ Pun oua fen mäla,

---

[◊] **2:19:** Ef 4.16   [◊] **3:1:** Kölß 110.1

iwe, manauemi a opola ren Kraist lon Kot. ⁴ Kraist i wesewesen ämi manau, nge lupwen i epwe pwä, mürin pwal ämi oupwe pwä fiti i lon lingan.

Ewe manauen lom me ewe manau mi fö

3.5-17

⁵ Iei mine oupwe amäloï ekewe mochenian fanüfan mi nom remi: sokopaten föförün lisowu, lüangau, mocheisou, mocheniangau me tipemong. (Pun tipemong och sokun angang ngeni anümwäl.) ⁶ Pun pokiten ekei mettoch än Kot song epwe tori chokewe resap aleasochis ngeni. ⁷ Me lom pwal ämi oua soun manaueni ei sokun manau, lupwen oua nom fän nemenien ekei sokun mochenia.

⁸ Nge iei oupwe fokun ükütiu le föri ekei sokun föför: song, lingeringer me koput. Esap wor kapasen turunufas ika kapasingau epwe towu seni lon awemi. ⁹ Ousap kapas chofona lefilemi, pun oua pwilitawu ewe manauen lom me föförün, [◊] ¹⁰ nge oua pwilitalong ewe manau mi fö. Iei ewe aramas mi fö Kot a förätä, epwe pwal akasöfösefäli lon püsün lapalapan, pwe ämi silei Kot epwe unsöch. [◊] ¹¹ Iwe, pokiten ei, esap chüen wor sokofesenin lefilen chon lükün Israel me chon Juta, chon sirkomsais me chon resap sirkomsais, chon ekis, chon kichiniwel, ekewe amanau me ekewe aramas mi ngas, pun Kraist chök a aüchea seniir meinisin a pwal nom lor meinisin.

¹² Ämi chon fil me ren Kot, ämi chon pin kana i a echenikemi, oupwe pwilitalong womitong, kirikiröch, tipetekison, lukpwetete me mosonotam. [◊] ¹³ Oupwe songomangfengen o

---

[◊] 3:9: Ef 4.22   [◊] 3:10: Ken 1.26; Ef 4.24   [◊] 3:12: Ef 4.2

amusamusfengen are eman a chou ngeni eman. Oupwe fokun amusamusfengen usun ach Samol a amusala ämi tipis. [◊] **14** Nge lükün ekei föför meinisin oupwe echenifengenikemi lefilemi, pun chen a pilüküfengen ikei mettoch meinisin, pwe ra unusöch lon ar chufengen. **15** Iwe, ewe kinamwe Kraist a ngenikemi epwe nemeni letipemi, pun Kot a körifengenikemi lon eu chök inis ngeni ei kinamwe. Iwe, oupwe kilisou ngeni Kot. **16** Än Kraist kapas mi fokun aüchea epwe nonom lon letipemi. Oupwe aiti ngeni eman me eman lefilemi ei kapas o fönööfengenikemi fän mirit. Oupwe kölü ekewe kölfel, ekewe kölü lamalam me ekewe köl mi pin. Oupwe köl ngeni Kot fän kilisou lon letipemi. **17** Iwe, meinisin mine oupwe föri ika apasa, oupwe föri fän iten ach Samol Jesus o oupwe kilisou ngeni Samach Kot ren i. [◊]

*Usun ach ririfengen lon ewe manau mi fö
3.18–4.1*

18 Ämi fefin kana, oupwe aleasochis ngeni pwülüemi, pun iei met oupwe föri lon ämi souläng. [◊] **19** Ämi mwän kana, oupwe echeni pwülüemi, nge ousap pöchökül ngeniir. [◊] **20** Ämi nau kana, oupwe aleasochisi sememi me inemi lon mettoch meinisin, pun iei met Kot a pwapwa ren. [◊] **21** Ämi sam me in kana, ousap asonga nöümi kana ren ämi apwüngüchouur, pwe resap apilükingau. [◊] **22** Ämi amanau kana, oupwe

---

[◊] **3:13:** Ef 4.32   [◊] **3:17:** Ef 5.19-20   [◊] **3:18:** Ef 5.22; 1.Pet 3.1

[◊] **3:19:** Ef 5.25; 1.Pet 3.7   [◊] **3:20:** Ef 6.1   [◊] **3:21:** Ef 6.4

aleasochisi ämi samol lon ei fanüfan lon mettoch meinisin, sap lupwen chök ar nenengenikemi pokiten oua mochen aitöchükemi. Nge oupwe föri ämi angang fän wenecharen letipemi, pun oua meniniti ach Samol. ²³ Meinisin mine oua föri, oupwe angang ngeni ren unusen letipemi usun itä nge oua angang ngeni ach Samol, nge sap ngeni aramas. ²⁴ Oupwe chechemeni pwe ach Samol epwe ngenikemi liwinimi mine a iseis fän iten nöün aramas. Pun Kraist i wesewesen ämi Samol oua angang ngeni. ²⁵ Nge aramas meinisin mi föri mine a ngau repwe angei liwinin ar föför, pun Kot esap lifilifil aramas lon an apwüngüür. [◊]

4

¹ Ämi samol kana, oupwe aramasöch o eäni pwüng ngeni nöümi amanau. Oupwe chechemeni pwe mi pwal wor ämi Samol lon läng. [◊]

Kapasen örörür

4.2-6

² Oupwe likitü o mamasa lon ämi iotek, oupwe pwal iotekin kilisou ngeni Kot. ³ Oupwe pwal iotek fän item pwe Kot epwe suki eu asam ngenikem, pwe aipwe tongeni afalafala an kapas usun ewe monomonen Kraist. Pun iei popun pwe üa nom lon imwen fötek. ⁴ Iei mine oupwe iotek pwe mine üa eäni afalafal epwe fatöch, usun a pwüng ngeni wisei.

⁵ Oupwe eäni tipachem lon ämi föför ngeni chokewe resap lükü, oupwe alomotöchü ämi fansoun. [◊] ⁶ Ämi kapas epwe pwetete o apwapwai

[◊] **3:22:** Ef 6.5-8   [◊] **3:25:** Tut 10.17; Ef 6.9   [◊] **4:1:** Ef 6.9

[◊] **4:5:** Ef 5.16

aramas, iwe, oupwe silei mine oupwe pölüeniöchü
ngeni aramas meinisin.

Kapongen lesopolan
4.7-18

⁷ Tikikus pwiich we mi achengicheng, i eman chon angang mi allükülük me chienem chon angang lon angangen ach Samol, epwe apworausa ngenikemi usun pworausei meinisin. ⁸ Ina popun üa tinala i remi pwe epwe apöchöküla letipemi ren an apworausa ngenikemi usun mine a fis ngenikem. ⁹ Iwe, Onesimus pwiich we mi achengicheng me allükülük epwe eti Tikikus le feila remi, ätei i eman chon ämi mwisch. Ätekei repwe apworausa ngenikemi mine a fis me ikei. ¹⁰

¹⁰ Aristarkus chienei chon fötek a tinala an kapong ngenikemi, pwal Markus pwiin Parnapas. (Oua fen angei ekewe kapasen öüröür usun ämi oupwe etiwa Markus are epwe feito remi.)

¹¹ Josua mi pwal itemi Justus a pwal kapong ngenikemi. Ätekei me üluman ir chök melein ekewe chon Juta mi soulängila, ra etiei lon ewe angang fän iten ewe Mwün Kot, a fokun watte ar alilis ngeniei.

¹² Kapong seni Epafras, pwal i eman chon ämi we mwisch me eman nöün Kraist Jesus chon angang. A fokun achocho le iotek fän itemi o tüngor ngeni Kot an epwe anükücharakemi, pwe oupwe mirit lon ämi souläng, nge ousap tipemwaramwar, oupwe pwal fokun aleasochisi letipen Kot. ¹³

---

⁷ **4:7:** Föf 20.4; 2.Tim 4.12   ⁸ **4:8:** Ef 6.21-22   ⁹ **4:9:** Filim 10-12   ¹⁰ **4:10:** Föf 19.29; 27.2; Filim 24; Föf 12.12,25; 13.13; 15.37-39   ¹² **4:12:** Kol 1.7; Filim 23

13 Püsín ngang üa tongeni pwärätä usun an angang weires fän itemi pwal fän iten ekewe souläng lon Laotisea me Hierapolis. **14** Lukas nöüch we sousafei mi achengicheng pwal Temas ra tinala ar kapong ngenikemi. [◊]

15 Oupwe uwei äm kapong ngeni pwiich kewe lon Laotisea, pwal ngeni Nimfa me chon ewe mwichefel mi chufengen lon imwan. **16** Iwe, mürin ämi wes me aleani ei toropwe, oupwe pii pwe epwe pwal alea ngeni chon ewe mwichefel lon Laotisea. Nge pwal ämi oupwe aleani ewe toropwe pwiich kewe lon Laotisea repwe tinala remi. **17** Oupwe üreni Arkipus, “Kopwe föri ewe angang ra awisa ngonuk lon än ewe Samol we angang pwe kopwe apwönütä.” [◊]

18 Ei kapong ngang Paulus üa makkei ren püsín pei. Oupwe chechemeni pwe üa nom lon imwen fötek! Än Kot ümöümöch epwe nonom remi meinisin.

Paipel
The Holy Bible in the Chuukese language of the
Federated States of Micronesia

copyright © 1984, 1989, 1991, 2001 Liebenzel Mission

Language: Chuukese

Translation by: Liebenzell Mission

Old Testament © 1989, 2001 Liebenzel Mission New Testament © 1984, 1991
Liebenzel Mission

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

c48fdfd7-5e91-508c-a792-018261cf838c